

Rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě ze dne 11.09.1962, sp. zn. 11 Co 420/62, ECLI:CZ:KSOS:1962:11.CO.420.1962.1

Číslo: 2/1963

Právní věta:

Nárok podniku proti hornickému učni, který předčasně a neodůvodněně opustí učiliště, na náhradu za výstroj je nutno posuzovat podle předpisů o bezdůvodném obohacení (§ 360 a § 361 obč. zák.).

Soud: Krajský soud v Ostravě

Datum rozhodnutí: 11.09.1962

Spisová značka: 11 Co 420/62

Číslo rozhodnutí: 2

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Bezdůvodné obohacení, Smlouvy

Předpisy: 141/1950 Sb. § 360
§ 361

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Žalující podnik uplatnil proti žalovanému učni, zastoupenému zákonným zástupcem, nárok na náhradu osobního vybavení poskytnutého hornickým učňům (dodatek ke směrnici MP č. 95 ze dne 17. 6. 1958). Žalobu odůvodnil tím, že žalovaný učeň opustil svévolně a neodůvodněně učiliště a žalovaný podnik po marném přesvědčování o žádoucnosti návratu rozvázal s ním učební poměr výpovědí danou podle § 12 odst. 1 písm. b) učň. zák. Vzhledem k tomu, že žalovaný učeň se bezdůvodně obohatil plněním poskytovaným mu z učebního poměru, požadoval podnik náhradu osobního vybavení, které mu poskytl.

Okresní soud v Ostravě žalobě vyhověl.

Krajský soud v Ostravě rozhodnutí soudu prvního stupně potvrdil.

Z odůvodnění:

Ze zjištění učiněného již soudem prvního stupně plyne, že žalovaný učeň, s nímž žalující podnik uzavřel platnou učební smlouvu (§ 3 zák. č. 89/1958 Sb.), opustil svévolně a neodůvodněně učiliště. Po marném přesvědčování o žádoucnosti návratu rozvázal s ním žalující podnik učební poměr. Šlo o právně účinné rozvázání učebního poměru, neboť žalující podnik dal žalovanému učni výpověď podle

§ 12 odst. 1 písm. b) cit. zák., a to v písemné formě (§ 14 cit. zák.) a výpověď doručil - vzhledem k tomu, že jde o učně staršího 15 let - učni i jeho zákonnému zástupci; k výpovědi udělil předchozí souhlas ONV (§ 13 odst. 1 dekr. č. 88/1945 Sb.) a závodní výbor ROH (čl. 6 písm. d) usnesení IV. všeodborového sjezdu, zák. č. 37/1959 Sb.).

Zánikem učebního poměru odpadl důvod, z něhož podnik poskytoval učni plnění (výchova, odborná výuka, ubytování, stravování, ošacení, výstroj atd., srov. i § 5 učň. zák.), a podnik tak mohl uplatnit nárok proti tomu, kdo byl takovým poskytnutým plněním obohacen bezdůvodně (§ § 360, 361 obč. zák.).

Žalující podnik uplatnil proti žalovanému učni nárok na náhradu osobního vybavení poskytnutého hornickým učňům (dodatek ke směrnici MP č. 95 ze 17. 6. 1958). Tento nárok nutno uznat za oprávněný. Vybavení hornických učňů stejnokroji, oděvními součástkami a ochrannými oděvy je poskytováno v přímé souvislosti se závazkem učně z učební smlouvy vyučit se některému hornickému povolání a pak pracovat v hornictví. Jestliže tento předpoklad není splněn, odpadá i důvod, aby si učeň i nadále podržel toto vybavení. Proto právem byla přiznána žalujícímu podniku peněžité náhrada tohoto vybavení v částce, snížené již během řízení podnikem samotným, o hodnotu představující opotřebení.

Žalobu z titulu bezdůvodného obohacení je nutno podat proti tomu, který byl poskytnutým plněním bezdůvodně obohacen. Pasívně legitimován byl vzhledem k tomu žalovaný učeň, který již dosáhl 15. roku věku, zastoupený ovšem svým zákonným zástupcem.

V závěru je třeba zdůraznit, že žalující podnik vyvinul ze své strany veškeré úsilí, aby žalovaný učeň se vrátil do učiliště, a když byl marně přesvědčován o žádoucnosti tohoto návratu, snažil se podnik intenzívně o uzavření mimosoudního a během řízení i soudního smíru, jímž by se žalovaný učeň zavázal vrátit předmět plnění, jehož se mu dostalo, resp. uhradit jej v penězích, a to v míře únosné jeho majetkovým a výdělečným možnostem. Nešlo mu tedy jen o fiskální zájem, ale především o výchovné působení na žalovaného učně. Při uplatnění nároku došlo tedy v plném rozsahu výrazu výchovné působení zákona, které je základním znakem nového pracovního práva (srov. směrnice pléna NS Pls 2/60, uveř. pod č. 27/60 Sbírky rozhodnutí čs. soudů). Bude na žalovaném učni, aby si ujasnil společenskou závažnost svého počínání, a to jak sjednání a podpisu smlouvy, tak i porušení povinností mu z ní vzešlých.